

Udlandet, og navnlig for hele Vesteuropas Bedkommende, er langt lavere, end vi have haft den her til Lands. Jeg skal som sagt ikke komme ind paa nogen videre Udvikling i den Henseende, men jeg vil minde om, at da vi forhandlede om Statslaansloven for Jul her og i det andet Ting, blev det gjort gældende ogsaa fra Ministerbordet, at Staten havde en Pligt til at bringe Rentefoden ned. Det blev, saa vidt jeg erindrer, udtalt af den højtærede Finansminister, at Staten burde gaa i Spidsen i saa Henseende. Det forekommer mig, at ved dette Lovforslags Behandling, er der Anledning til, at vi beflitte os paa at indfri det Løfte eller handle i Overensstemmelse med den Erkendelse, som jeg finder er særdeles rigtig. Jeg mener, at Staten bør gaa i Spidsen i saa Henseende, og derfor vil jeg anbefale Forslaget til videre Fremme. Jeg finder, som jeg allerede har bemærket, ikke, at dets Indhold er af nogen betydelig Rækkevidde, det vilde have haft betydelig større Rækkevidde, hvis det havde foreligget i den Form, der blev foreslaaet fra en Del Udvalgsmedlemmers Side i det andet Ting, men som blev forkastet. Der var navnlig i dette Forslag foreslaaet, at Staten og offentlige Stiftelser skulde ikke have Ret til at tage en højere Rente end 3½ pCt. aarlig. Jeg mener, at der ikke vilde være noget urimeligt i, om man fastsatte en 3½ pCt.s Rente for Statens Midler og offentlige Stiftelsers Midler. Ligesaa rimeligt, som det var, naar man i 1855 og 1868 for Overformynderiets Midlers og andre Midlers Bedkommende fastsatte Renten til 4 pCt., uagtet den almindelige Rente den Gang var højere, ligesaa rimeligt vilde det nu være, at man gif ned paa 3½ pCt., da dog 3½ pCt. efter mit Skøn ikke er saa meget under den almindelige Rente, som 4 pCt. den Gang var under den almindelige Rente. — Hvis det Forslag var blevet vedtaget, som var stillet af Mindretallet i det andet Ting, vilde Lovforslaget have stor Betydning, og jeg beklager, at dette Forslag blev forkastet, men til Trods derfor har jeg dog Følelsen af, at Forslaget i sin nuværende Form maaske vil kunne gøre nogen Nytte. I alt Fald finder jeg, det var værd, om dette Ting saa lidt nøjere paa Forslaget og tog det under Behandling. — Jeg vil indrømme den ærede sidste Taler, at med Hensyn til Redaktionen kunde det forbedres i flere Henseender, adskillige af hans Indvendinger i den Henseende finder jeg berettigede, og med Hensyn til Indholdet tvivler jeg ikke paa, at det vil kunne forbedres meget betydeligt, og derfor anbefaler jeg Lovforslaget til Tingets velvillige Overvejelse.

Judenrigsministeren (Hørring):

Dette Lovforslag er jo fremsat i Folketinget ved privat Initiativ, og Formaålet har ganske vist været at yde et Bidrag til, at Rentefoden kunde blive nedsat. Vil man se paa Lovforslaget fra et rent juridisk Standpunkt, saa er det lige saa sikkert, at den Virkning, som en Lov i Overensstemmelse med dette Forslag vilde have, vilde da først og fremmest blive den, at Morarenten, som nu er 5 pCt., bliver nedsat til 4½ pCt. Jeg tror ikke, det kan være tvivlsomt, at denne Følge vilde fremkomme efter Forslaget, naar det erklærer, at den almindelige Rente er 3½ pCt., og man i øvrigt med Hensyn til Morarenten først skal henholde sig til Bestemmelsen i § 3 af Lov af 6te April 1855. Den næste Virkning, tror jeg, vilde saa sikkert blive, at Laantagere, som havde givet 4 pCt. af deres Laan i faste Ejendomme eller dog mere end 3½ pCt., bleve nødsagede til at tage Bevilgning og anvende Beføstning derpaa. Ud over dette vilde Lovforslaget ikke for en juridisk Betragtning kunne siges at faa nogen Virkning. Men Forslagsstillerne i det andet Ting have lagt nogen Vægt paa den moralske Virkning, en saadan Lov vilde kunne faa, idet de have ment, at en Declaration fra Lovgivningsmagten om, at den almindelige Rente er 3½ pCt., vil Mand og Mand imellem virke saaledes, at man navnlig paa Landet ved Udlaan, der finde Sted fra Landbruger til Landbruger, ville lade Renten gaa ned fra 4 pCt. til 3½ pCt. Om dette Raisonnement er rigtigt, har jeg ikke turdet dømme om. Det har forekommet mig tvivlsomt, om det virkelig kan være rigtigt, og jeg har troet, at der ligger en Forveksling bagved, en Forveksling af, hvad egentlig Loven af 6te April 1855 har fastsat. Jeg tror nok, at man er gaaet ud fra, at Lov af 6te April 1855 har fastsat, at den almindelige Rente skulde være 4 pCt.; men det er jo ingenlunde Tilfældet. Loven af 1855 udtalte ganske vist, om ikke udtrykkeligt, saa dog indirekte, at den almindelige Rente var 4 pCt., men det havde den været lang Tid forinden. Det var ikke en Udtalelse om noget, der skulde være saaledes i Fremtiden og ikke havde været det i Fortiden, men kun en Udtalelse om, at saaledes var det. — Om den nævnte Virkning kan indtræde, skal jeg, som sagt, lade staa hen; men det er derpaa, at Forslagsstillerne egentlig have bygget ved at lade Forslaget komme frem.

Som jeg sagde, indeholder Lov af 6te April 1855 efter min Opfattelse den Udtalelse, at den almindelige Rente er 4 pCt., og det har jo ogsaa faaet den Virkning, at navnlig Morarenten blev afhængig deraf.